

ORIVEDEN KAUPUNKI
Ympäristölautakunta
PL 7
35301 Orivesi

LUPAPÄÄTÖS

Päivämäärä **Diaarinumero**
3.10.2022 **167/11.01.00/2022**

MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPA: HÄMEEN KULJETUS OY, KULTAMAA JA HOPEAMAA

ASIA

Maa-aineslupahakemuksen ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittely

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukainen päätös maa- ja kiviainesten ottamiseen, ympäristönsuojelulain (527/2014) 27.1 §:n (liite 1, taulukko 2, kohdat 7 c) ja e)) mukainen päätös kalliokivenlouhintaan ja murskaamolle sekä ympäristönsuojelulain 27.1 §:n (liite 1, taulukko 2, kohta 13 f)) mukainen päätös ylijäämämaiden vastaanottoon ja loppusijoittamiseen (jätteen ammattimainen tai laitostainen käsittely, maankaatopaikka). Kysymyksessä on olemassa olevan toiminnan jatkaminen ja laajentaminen (kalliokiviaineksen ottaminen sekä kalliokivenlouhinta ja murskaamo) sekä ympäristölupaa edellyttävän toiminnan lupakäsittely (jätteen vastaanotto ja loppusijoittaminen).

Toimintaa haetaan aloitettavaksi ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain 21 §:n mukaisesti.

Luvan hakija

Hämeen Kuljetus Oy
 Sarankulmankatu 14, 33900 Tampere

Toiminnan sijainti

Yliskyläntie 629, 35300 Orivesi
 Kunta: Orivesi
 Kylä: Yliskylä
 Kiinteistöt: Kultamaa (562-432-1-228)
 Hopeamaa (562-432-1-230)
 Kiinteistön omistaja:
 Hämeen Kuljetus Oy
 Sarankulmankatu 14, 33900 Tampere

Luvan hakemisen peruste

Maa-aineslain 4 §:n perusteella laissa tarkoitettu maa-ainesten ottaminen on luvanvaraista.

Ympäristönsuojelulain 27.1 §:n liitteen 1 taulukon 2 kohtien 7 c) ja 7 e) mukaan louhinnalla ja murskaamalla on oltava ympäristölupa, jos toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

Ympäristönsuojelulain 27.1 §:n liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 f) mukaan jätelain soveltamisalaan kuuluvan jätteen ammattimaisella tai laitostaisella käsittelyllä on oltava ympäristölupa.

Lupaviranomaisen toimivalta

Maa-aineslain 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Ympäristönsuojelulain 34.2 §:n sekä ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 2 §:n kohtien 6 a), 6 b) ja 12 a) mukaiset toiminnot kuuluvat kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltäviin lupa-asioihin.

Oriveden kaupungin hallintosäännön 30 §:n mukaisesti Oriveden ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Oriveden ympäristölautakunta.

Asian vireille tulo

Maa-aines- ja ympäristölupahakemus on jätetty Oriveden ympäristölautakunnalle 1.3.2022, jolloin se on tullut vireille.

Toimintaa koskevat luvat ja alueen kaavoitustilanne

Oriveden kaupungin ympäristölautakunta on myöntänyt kiinteistölle Kultamaa ensimmäisen maa-aineslain mukaisen luvan kalliokiviaineksen ottamiseen päätöksellään 14.3.2001 § 19 (lupa nro 2/01). Ympäristölautakunta on uusinnut maa-aineslupan ottamistoiminnan jatkuessa ja laajentuessa päätöksillään 9.3.2005 § 30 (lupa nro 1/05), 28.6.2007 § 87 (lupa nro 5/07) ja 30.10.2012 § 132 (lupa nro 2/2012). Luvan nro 2/2012 voimassaoloaika päättyy 6.12.2022.

Oriveden kaupungin ympäristölautakunta on myöntänyt päätöksellään 9.3.2005 § 27 kiinteistölle Kultamaa ensimmäisen ympäristölupan, joka koskee kallion louhintaa, louheen murskausta sekä asfaltin, uusioasfaltin ja pehmeän asfalttibetonin valmistusta. Ympäristölautakunta on uusinnut ympäristölupan päätöksellään 30.10.2012 § 133 (DNro 203/66/661/01/01/2012). Päätös on voimassa toistaiseksi. Hakemus ympäristölupan lupamääräysten tarkistamiseksi tulee tehdä viimeistään 31.12.2022 mennessä. Velvoite lupamääräysten tarkistamisesta on rauennut ympäristönsuojelulain muutoksen (423/2015) tultua voimaan 1.5.2015. Valvontaviranomaisen on säännöllisessä valvonnassa arvioitava tällaisen luvan ympäristönsuojelulain 89 §:n mukainen muuttamisen tarve vuoden kuluessa luvassa määrätystä tarkistamisen ajankohdasta.

Alueella ei ole lainvoimaista asemakaavaa. Oriveden strategisessa yleiskaavassa alue on osoitettu Yliskyläntien risteyksen ympäristöksi. Kehittämismääräyksen mukaan alue varataan monipuoliselle elinkeinotoiminnalle. Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan suuryksikköä. Uuden maankäytön toteuttamisen edellytyksenä on eritasoliittymän toteuttaminen valtatie 9:lle. Suunnittelussa kiinnitetään huomiota alueen viherrakenteeseen alueelle sijoittuvien toimintojen luonne huomioiden. Suunnittelualueen länsireunan ja valtatie 9:n väliselle alueelle on strategisessa yleiskaavassa osoitettu puunkuormausalue. Kehittämismääräyksen mukaan suunnittelussa on huolehdittava liikennejärjestelyiden toimivuudesta sekä asumisen ja muun maankäytön yhteensovittamisesta.

Koskuenjärven pohjois- ja itärannalla on lainvoimainen ranta-asemakaava sekä länsirannalla Oriveden rantaosayleiskaava aluevarausmerkinnällä M maa- ja metsätalousvaltainen alue. Järven itärannalla noin 1,5 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta sijaitsee kolme rakennettua vapaa-ajanasuntoa ja länsirannan alueella kolme vapaa-ajanasuntojen rakennuspaikkaa. Suunnittelualueesta alle 1,3 kilometrin etäisyydellä Koskuenjärven eteläpäässä länsirannalla on kaava-merkinnällä luo-1 osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue ja itärannalla merkinnällä luo-2 muu luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue.

Virkajärvien ja Kailajärven ranta-alueet on osoitettu Oriveden rantaosayleiskaavassa maa- ja metsätalousalueeksi (M) lukuun ottamatta Virkajärvien ranta-alueen koilliskulmaa, joka on varattu aluevarausmerkinnällä SL luonnonsuojelualueeksi. Virkajärvien rannalla lähimmillään noin 900 metrin etäisyydellä suunnittelualueesta sijaitsee yksi rakennettu vapaa-ajanasunto ja Kailajärven etelärannalla kolme rakennettua vapaa-ajanasuntoa noin 600–900 metrin etäisyydellä suunnittelualueen reunalta.

Ranta-asemakaavassa ja Oriveden rantaosayleiskaavassa merkinnällä M osoitettu alue on tarkoitettu pääasiassa maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueen rakentamisessa noudatetaan kunnan rakennusjärjestyksen määräyksiä, ellei kaavassa ole toisin osoitettu. Merkinnällä SL on osoitettu luonnonsuojelulain nojalla suojellut tai suojeltavaksi tarkoitetut, valtion toimesta toteutettavat alueet. Merkinnällä luo-1 on osoitettu mahdollisia metsälain 10 §:n mukaisia erityisen arvokkaita elinympäristöjä tai vesilain mukaisia luontokohteita. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja käytössä tulee turvata ja edistää luonnon monimuotoisuuden kannalta

tärkeiden elinympäristöjen ja luontotyyppien säilymistä. Merkinnällä luo-2 on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta paikallisesti arvokkaita kohteita, jotka erottuvat ympäristöstään luonnonoloiltaan arvokkaampina. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja käytössä tulee huomioida alue osana luonnon monimuotoisuutta.

Pirkanmaan maakuntakaava 2040 on osoittanut alueen kiviaineshuollon kannalta tärkeäksi alueeksi (EOk). Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla sijaitsee maakunnan kiviaineshuollon kannalta merkittäviä, tutkittuja maaperän tai kallioperän kiviainesvaroja. Alueiden rajaukset ovat yleispiirteisiä, ja ne tarkentuvat arvioitaessa ottamisedellytyksiä maa-aineslain edellyttämällä tavalla. Suunnittelumääräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota kiviainesten ottamisedellytysten säilymiseen.

Maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaan kiviainesten ottamista suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon alueen jälkikäyttö. Toiminnan loputtua alueiden jälkikäyttö tulee sovittaa yhteen ympäröivien alueiden maankäytön kanssa. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon toiminnan liikenteelliset vaikutukset, vaikutukset lähiasutukseen sekä luonnon- ja kulttuuriympäristön arvoihin.

Suunnittelualueella tulee lisäksi huolehtia siitä, että lähellä sijaitseviin suojelualueisiin ei kohdistu merkittävää meluhaittaa.

Suunnittelualueen ympäristö on maakuntakaavassa osoitettu maaseutualueeksi. Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön. Suunnittelualueen länsi-pohjoispuolelle valtatie 9:n pohjoispuolelle on osoitettu Orivesi-Tampere-yhdysvesijohdon yhteistarve.

Toiminnan sijainti ja ympäristön tila

Suunnittelualue sijaitsee Yliskylässä valtatie 9:n eteläpuolella valtatie 9:n ja Yliskyläntien risteyksen tuntumassa noin 6,5 kilometrin etäisyydellä Oriveden kaupungin keskustasta. Alue rajoittuu metsätalouskäytössä oleviin naapuritiloihin ja valtatie 9:n tiealueeseen. Suunnittelualueella on ollut kallionottotoimintaa vuodesta 2004 ja alue on voimakkaasti kallionottotoiminnan muokkaamaa. Alueen puusto on poistettu, ja pintamaa on kuorittu nykyisen luvan mukaiselta ottoalueelta. Louhoksen pohjalle on sijoitettu mursketta varastokasoihin ja korkopukki. Louheen murskausta suoritetaan lähellä louhintarintausta louhoksen pohjatasolla. Asfalttiasema tuodaan louhoksen pohjalle sen toimintajaksojen ajaksi. Kuoritut pintamaat on varastoituna suojavalleiksi louhoksen luoteis-, lounas- ja kaakkoisreunoille. Suunnittelualue on aidattu hirviaidalla.

Aikaisempien lupakausien aikana kalliokiviainesta on otettu 4,39 hehtaarin alueelta tasoon +160...+161 (N2000) ja 6,99 hehtaarin alueelta tasoon +170...+172 (N2000) edeten alueen eteläreunasta pohjoiseen. Nykyisen luvan mukaisesta ottoalueesta noin puolessa on louhinta aloittamatta. Hakemuksen mukainen ottamistoiminta laajenee luoteen ja koillisen väliseen suuntaan koko ottoalueella tasoon +160 (N2000). Kuluvan lupakauden aikana alueelta on tarkoitus louhia vielä noin 60 000 m³ kalliokiviainesta 0,97 hehtaarin alalta sekä aloittaa jälkihoito- ja maise-mointityöt alueen lounaiskulmasta.

Lähimmät loma-asuinkiinteistöt sijaitsevat alueen koillispuolella yli 1 400 metrin etäisyydellä Koskuenjärven rannalla, 600–900 metrin etäisyydellä alueen lounaspuolella Kailajärven rannalla sekä noin 800 metrin etäisyydellä alueen itäpuolella Iso Ahvenjärven rannalla. Valtatie 9:n pohjoispuolella sijaitsee Vilppulan Kivijaloste Oy:n louhosalue ja alle kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta pohjoiseen, valtatie 9:n pohjoispuolella Hämeen Kuljetus Oy:n louhosalue. Yli 1,5 ja 2 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta kaakkoon sijaitsevat Liuskemestarit & Co Oy:n ja Liuskekilouhimo Oristone Oy:n louhokset. Valtatie 9:n länsipuolella noin 300 metrin etäisyydellä sijaitsee telemasto. Suunnittelualueen läheisyydessä ei sijaitse kouluja, päiväkotia, terveydenhoidon laitoksia tai vastaavia.

Alue ei kuulu luokiteltuihin pohjavesialueisiin. Lähin pohjavesialue sijaitsee Oriveden keskustassa (0456204) lähes kuuden kilometrin etäisyydellä louhoksesta.

Suunnittelualan kiviaines on hapan tai intermediäärinen raitainen vulkaniitti. Hakemuksen mukaan alueen kiviaines on harvinaisen laadukasta ja soveltuu muun muassa raidesepeliksi ja teiden asfalttipäällysteeksi. Kallioperä on lujuusluokaltaan I-luokan kiviainesta ja sen nastarengaskulutuskestävyyttä kuvaava kuulamyllyarvo on $A_N 7$. Kiviaines ei sisällä ympäristölle vaarallisia haitta-aineita tai vastaavia ominaisuuksia, kuten korkeita arseenipitoisuuksia tai radioaktiivisuutta.

Suunnitteluala kuuluu Kokemäenjoen (35) päävesistön Längelmäveden ja Hauhon reittien valuma-alueen (35.7) Vesijärven valuma-alueella (35.73) Kutemajärven kolmannen jakovaiheen valuma-alueeseen (35.734). Kutemajärven vedenpinnan korkeus on 142,1 metriä mpy. Järven on johdettu ympäröiviltä soilta ja metsistä oja. Järven laskujoki lähtee järven eteläpäästä ja virtaa etelään laskien 4,5 kilometrin päässä Myllyjärveen ja edelleen Vesijärven Vanhankylänlahteen. Yli 1 200 metrin etäisyydellä suunnittelualueesta koilliseen sijaitsee Koskuenjärvi, 800–1 200 metrin etäisyydellä suunnittelualueesta länteen ja kaakkoon pienet Virkajärvet ja lähimmillään noin 600 metriä suunnittelualueesta etelään Kailajärvi.

Kalliomuodostelma, johon louhos sijoittuu, on loivapiirteinen ja tasainen. Louhoksen lähiympäristössä on hajanaisia pintavesireittejä. Louhokseen laskevien pintavesien valuma-alue vastaa hakemuksen mukaan suunnittelualan rajoja, minkä johdosta louhokseen ei hakemuksen mukaan arvioida laskevan valumavesiä louhoksen ulkopuolelta. Louhoksen pohjan muoto ja otamissuunnat ohjaavat hulevedet suunnittelualan länsinurkkaan louhittuun selkeytysaltaaseen. Altaan viivästystilavuudeksi on hakemuksessa arvioitu noin 400 m³. Altaasta vedet purkavat kairon kautta valtatie 9:n varren ojaan ja edelleen valtatie 10:n alitse Mäntysuon suoalueen ojastoon. Suoalueelta valumavedet kulkeutuvat suunnittelualan länsipuolella noin 700 metrin etäisyydellä sijaitsevaan Iso Ahvenjärveen ja edelleen Pieni Ahvenjärven ja Vuorentaustankorven kautta Kutemajärveen.

Lähin Natura 2000-verkoston kuuluva alue, Harjunvuori-Viitapohja (FI0334003), sijaitsee noin 2,3 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta lounaaseen. Lähin luonnonsuojelualue, Pehkusuo, sijaitsee lähimmillään noin 1 100 metrin etäisyydellä suunnittelualueesta itään Koskuenjärven eteläpuolella. Pehkusuo luonnonsuojelualueella on havaittu uhanalaisuusluokaltaan silmälläpidettävä (NT) sammallaji. Suunnittelualueesta lounaaseen, lähimmillään 1,6 kilometrin etäisyydellä, sijaitsevat luonnonsuojelulla suojellut Soimasuon ympäristön suoalueet. Suoalueet kuuluvat valtakunnalliseen soidensuojeluohjelmaan. Yksi alueen soista, noin 2,3 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta, kuuluu Natura 2000-verkoston Harjunvuori-Viitapohjan suoalueeseen. Alueen itä- ja eteläpuolella noin 220 metrin ja 370 metrin etäisyydellä sijaitsee kaksi metsälain 10 §:ssä määriteltyä erityisen tärkeää suoelinympäristöä.

Suunnitteluala tai sen lähiympäristö eivät kuulu maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin eivätkä rakennettujen kulttuuriympäristöjen alueisiin. Alueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse muinaismuistolain nojalla rauhoitettuja kohteita eikä suojeltavia rakennusperintökohteita. Alue ei kuulu arvokkaiksi luokiteltuihin kallioalueisiin.

HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA

Yleiskuvaus toiminnasta

Hakemus koskee 1 480 000 m³ ktr (3 980 000 t) kalliokiviaineksen ottoa 20 vuoden aikana. Vuotuinen laskennallinen ottomäärä on noin 150 000 t. Ottamisalueen pinta-ala on 18,4 hehtaaria, josta ottoaluetta 13,1 hehtaaria. Ottoalueesta noin 4,39 hehtaaria on louhittu tasoon +160...+161 (N2000) ja noin 6,99 hehtaaria tasoon +170...+172 (N2000). Kalliokiviaineksen ottoalueella harjoitetaan louhintaa ja louheen murskausta, asfaltin, uusioasfaltin ja pehmeän asfaltitibetonin valmistusta sekä ylijäämämaiden vastaanottoa ja varastointia alueen maisemointiin käytettäväksi. Kyseessä on kalliokiviaineksen ottamistoiminnan jatkaminen ja ottoalueen laajentaminen louhimattomalle alueelle jo avatun louhoksen luoteen ja koillisen väliseen suuntaan sekä ottotason syventäminen koko ottoalueella tasoon +160 (N2000). Uutena toimintana hakemus koskee pilaantumattomien ylijäämämaiden loppusijoitusta alueen maisemointiin.

Tuotteet ja tuotantomäärät:

	Vuosituotanto keskimäärin	Vuosituotanto enintään
Kallionotto/murske		
t/a	150 000	300 000
m ³ ltr/a	56 000	111 000
Loppusijoitettava ylijäämämaa (t/a)	5 000	9 000

Kalliokiviaineuksen ottamistoiminta on jaksottaista ja vaihtelee kysynnän mukaan. Hakemuksen mukaan VNa 800/2010 ei aseta vaatimuksia toiminta-ajoille. Yöaikaisia toiminta-aikoja on hakemuksessa perusteltu sillä, että tärkeimpien liikenneväylien päällystystöitä tehdään usein yöaikaa.

Toimintojen ajankohdat:

	Päivittäinen toiminta-aika (kellonajat)	Viikoittainen toiminta-aika
Poraaminen	0–24	ma–su
Rikotus ja räjäyttäminen	0–24	ma–su
Murskaus ja seulonta	0–24	ma–su
Kuormaaminen ja kuljetus	0–24	ma–su

Ottamisalueen ja kiinteistörajojen väliin on jätetty 10 metrin suojaetäisyys pois lukien louhoksen lounaissivu, jossa suojaetäisyys on lyhimmillään 7,4 metriä. Ottamisalueen rajat merkitään maastoon viitoilla tai vastaavilla 20–50 metrin välein.

Toiminnassa käytettävät työkoneet:

Työkone	Käyttötarkoitus
Kaivinkone (1–3 kpl)	pintamaan kuorinta, louheen siirto ja kuormausrakennuksen murskausprosessiin, maakivien ja ylisuurten louhekappaleiden rikotus
Iskuvasara (1–2 kpl)	maakivien ja ylisuurten louhekappaleiden rikotus
Poravaunu (1–2 kpl)	poraus
Pyöräkuormaaja (1–3 kpl)	varastokasojen pito, murskeen siirto ja kuormausrakennuksen maisemointityöt
Puskukone (0–1 kpl)	maisemointityöt
Murskauslaitteisto (1 kpl)	murskaus ja seulonta
Kuorma-autot (tilanteen mukaan)	murskeen kuljetus

Toimintojen laajuus:

Toiminta	Laajuus keskimäärin	Laajuus enintään
Poraaminen (d/a)	21	50
Räjäytykset (kpl/a)	6	15
Murskaus ja seulonta (d/a)	90	252
Kuljetukset (kpl/a)	3 000 (9 kpl/d)	7 200 (60 kpl/d)

Kalliokiven louhinta

Louhittavan kallioalueen pintamaat kuoritaan varastokasoihin ottamisalueen ulkoreunoille. Alueelle tehdään korkomerkinnät porausta ja työskentelykentän tasausta varten. Vaihtoehtoisesti poravaunussa ja työkoneissa käytetään koneohjausjärjestelmää, johon on syötetty suunnitelma data pintamalleina. Korkeammalla maanpinnan tasolla louhiminen etenee kahtena kerroksena. Kuorittu ja puhdistettu kallio porataan louhintatyön tekijän työvaihesuunnittelun mukaisesti, panostetaan ja irrotetaan. Poraus ulotetaan noin 1–2 metriä alinta ottamistasoa syvemmälle siten, että irrotuksen jälkeen ehjän kallion pinta voidaan tasata ja kiilata ja työskentelykenttä rakentaa ottamistasoon. Irrotuksessa kallio löyhtyy noin kaksinkertaiseen tilavuuteen.

Räjäytysten ajaksi alueella työskentelevät henkilöt poistuvat turvallisen välimatkan päähän. Liikenne louhokselle johtavalla metsäautotiellä katkaistaan ja varmistetaan, että tiellä ei ole liikkuja. Suunnittelualueen ympäristössä ei hakemuksen mukaan ole sellaista ulkoilua, oleskelua tai vastaavaa, joka vaatisi irrotettavien kenttien täkkyäksen. Heitteiden lentämisestä valtatie 9:lle aiheutuvia riskejä vähennetään suuntaamalla kenttien irrotus ja reikäkuviot pois päin valtatiestä, räjäytysten ajoittamisella ja oikeilla räjätysainemäärillä.

Murskaus Murskauslaitteisto siirretään louhoksen pohjalle irrotetun louheen läheisyyteen lähelle louhintarintamaa. Räjätöksissä syntyvät suuret lohkat rikotetaan kaivinkoneeseen liitetyllä iskusaralla. Irrotettu ja tarvittaessa rikottu kiviaines siirretään murskaukseen. Murskaus- ja seulontaprosessi riippuvat tuotettavista murskelajeista. Laitteisto koostuu syöttimestä, esi-, väli- ja jälkimurskaimesta, hihnakuljettimista ja seuloista. Murskauslaitoksen energianlähteenä toimii aggregaatti, jonka polttoaineena käytetään kevyttä polttoöljyä.

Varastointi Kivimurske varastoidaan lajikkeittain omissa kasoissaan louhoksen pohjalla. Alueelta kuorittu pintamaa varastoidaan suunnittelualueen ulkoreunoilla ja käytetään alueen maisemointiin toiminnan päätyttyä. Varastokasat sijoitellaan siten, että ne ehkäisevät pölyn ja melun leviämistä.

Työkoneiden polttoaineet säilytetään tukitoiminta-alueella kaksoisvaipallisissa säiliöissä. Työkoneet tankataan asfalttipohjaisella tukitoiminta-alueella. Murskaus- ja seulontakalusto tankataan louhoksen pohjalla. Polttoainesäiliö toimitetaan paikalle tankkauksen ajaksi kuorma- tai pakettiautolla.

Öljyt ja jäteöljyt säilytetään lukitussa ja tiivispohjaisessa varastossa. Öljyiset jätteet ja akut kerätään omiin suljettuihin astioihinsa. Vaarallisia jätteitä säilytetään lukitussa tilassa.

Räjähdyksineitä ei varastoida alueella, vaan louhinnasta vastaava tuo ne alueelle panostustyön ajaksi.

Pölynsidonnassa käytettävä vesi tuodaan alueelle säiliövaunulla, jossa vesi varastoidaan.

Työkoneita säilytetään asfalttipintaisella säilytyspaikalla tukitoiminta-alueella.

Hiekoitussepeleitä varastoidaan pressuhallissa tukitoiminta-alueella.

Louhinnan edetessä ottamisalueen lounaiskulmassa sijaitsevalle tukitoiminta-alueelle alue rakennetaan uudelleen louhoksen pohjalle myöhemmin valittavaan kohtaan. Uusi sijainti esitetään lupaviranomaiselle hyväksyttäväksi ennen siirtoa.

Raaka-aineiden ja energian kulutus

Raaka-aine	Kulutus keskimäärin (t/a)	Kulutus enintään (t/a)
Kiviaines	150 000	300 000
Kevyt polttoöljy	105	210
Energia (KWh/a)	1,2	2,5
Öljyt	1,2	2,4
Voiteluaineet	0,45	0,9
Vesi	200	390
Räjähdyksineet	45	90

Ylijäämämaiden vastaanotto

Vastaanotettava maa-aines käsittää maa- ja kiviaineksia, jotka eivät sisällä vaarallisia aineita (17 05 04). Jätelajin siirto ei edellytä jätelain 121 §:n mukaista siirtoasiakirjaa. Maa-aineksen laatua tarkkaillaan levitystyön yhteydessä aistinvaraisesti siten, että edellä mainitusta jätelajista poikkeavat ainekset tunnistetaan. Jos alueella havaitaan poikkeava maa-aineseura, asiasta tiedotetaan välittömästi erän toimittajaa. Jos toimittaja ei ole tiedossa, asiasta tiedotetaan kaikkia maa-

kuormien toimittajia, jotka ovat toimittaneet alueelle maakuorman edellisen täytön rakentamiskäytön jälkeen. Poikkeavan erän laatu tarkistetaan, tarvittaessa laboratoriotestein siten, että se saadaan rajattua ja sen ominaisuudet voidaan esittää vastaanottajalle luotettavasti. Erä kuormaan ja toimitetaan vaadittavat luvat omaavalle jätteenkäsittelyalueelle.

Toiminnanharjoittaja kerää tuotujen erien kuormakirjat. Tiedot taltioidaan yrityksen maa-aineskirjanpitoon vähintään sellaisella tarkkuudella, että lupaviranomaiselle saadaan raportoitua vaatimusten mukaiset määrätiedot. Valvovalle viranomaiselle ilmoitetaan vuosittain helmikuun loppuun mennessä yhteenveto edellisen kalenterivuoden määrästä lupaehdoissa määriteltävällä tavalla.

Maanvastaanottotoiminta koostuu kuorma-autokäynneistä, joissa kuorma-auto saapuu alueelle, tyhjentää maakuorman kohtaan, minne täyttöä rakennetaan ja poistuu. Pyöräkuormaaja tai puskukone levittää kuormat ja muotoilee luiskat. Täytön etenemisjärjestys määräytyy hulevesien hallinnan ja kallionoton perusteella. Vain pohjaan asti otettuja alueita täytetään. Täyttötyötä ohjataan ja seurataan mittauksin ja maastomerkinnöin tai työkoneen koneohjausjärjestelmällä. Tarvittaessa täyttöpinta kartoitetaan.

Jälkihoito ja maisemointi

Maisemoitavan alueen pinta-ala on 21,6 hehtaaria. Alueen täyttö aloitetaan suoraan kallionoton jälkeisessä tilassa olevaan ottamisalueen pohjaan. Kallion päältä kuorituilla maa-aineksilla rakennetaan alueen reunoille luiskat suhteessa 1:2. Loput kuorituista maa-aineksista ja alueelle tuotu ylijäämämaa levitetään louhoksen pohjalle vähintään 20 cm:n vahvuiseksi kerrokseksi. Alueelle kertyneet rikkokivet ja muu laadullisesti epäkelpo louhittu kiviaines sijoitetaan reunaluiskien pohjalle ja maisemallisesti louhoksen pohjaa elävöittäviksi röykkiöiksi. Luiskat ja täytön pinta verhoillaan eloperäisillä pintamailla.

Täyttö nousee alueen lounaiskulman tasosta +160,1 (N2000) kohti alueen kaakkoiskulmaa tasoon +160,9 (N2000). Alueen maisemointi aloitetaan kuluvaan lupakauden aikana alueen jo otetulta alueelta lounaiskulmasta.

Alueen annetaan metsittyä luontaisesti 2 vuoden ajan. Tarvittaessa alueelle istutetaan metsätaloukskäytön kannalta tarkoituksenmukaisia taimia maanomistajan ohjeistamaan tiheyteen tai noin 2 000 tainta/hehtaari. Alueen metsittymisen tila hyväksytetään valvovalla viranomaisella.

Alueen maisemoinnin jälkeen selkeytysaltaan jälkeisen vesien poistumisreitit kaivot ja putket poistetaan ja korvataan avo-ojalla.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Murskaus- ja asfalttiaseman prosesseissa ei synny päästöjä vesiin. Pölynsidonnassa käytettävä vesi tuodaan säiliöautolla alueelle ja käytetty vesi sitoutuu murskeeseen. Sosiaalitulojen jätevedet kerätään umpisäiliöön ja viedään käsiteltäväksi loka-autolla.

Louhoksen pohja muotoillaan siten, että hulevedet laskevat suunnittelualueen länsikulmaan selkeytysaltaaseen. Hulevedet käsitellään selkeyttämällä ja suodattamalla ennen purkua maastoon. Vuoteen 2021 asti altaasta poistuvan veden laatua on tarkkailtu lupapäätöksen DNro 203/66/661/01/01/2012 lupamääräyksen 4. mukaisesti ottamalla kertanäytteitä valvontaviranomaisen määräyksestä. Näytteistä on määräyksen mukaisesti analysoitu vähintään kiintoainepitoisuus, sähkönjohtokyky, pH, sulfaatti, kemiallinen hapenkulutus, kokonaisfosfori ja kokonaistyyppi. Lokakuusta 2021 lähtien veden laatua on tarkkailtu säännöllisesti keväisin ja syksyisin toiminnanharjoittajan aloitteesta. Näytteenotto on suoritettu viimeksi 4.11.2021, jolloin vesinäytteen kiintoainepitoisuus oli < 1 mg/l, sähkönjohtokyky 28,3 mS/m, pH 7,8, sulfaatti 11 mg/l, kemiallinen hapenkulutus 2,0 mg/l O₂, kokonaisfosfori 6 µg/l ja kokonaistyyppi 3 600 µg/l. Veden ulkonäkö oli kirkas.

Hakemuksen mukaan selkeytysallas tuottaa nykyisellä tuotantomäärällä hyvän selkeytystuloksen ja sen viivästystilavuus on riittävä. Suunniteltu kallionotto toiminnan laajentaminen kasvattaa hakemuksen mukaan altaaseen laskevan valuma-alueen kokoa noin 50 %. Hakemuksessa esitetyn laskelman perusteella mitoitussateen koko tilavuus mahtuu nykyisen altaan viivästystilavuuteen myös valuma-alueen laajenemisen jälkeen.

Selkeytysaltaan selkeytystulosta arvioidaan toiminnanharjoittajan toimesta silmämääräisesti. Lisäksi tarkkaillaan sakan kerääntymistä altaan pohjalle. Tarvittaessa selkeytysallasta louhitaan suuremmaksi altaan louhoksen puoleiselta sivulta.

Vaikutukset ilman laatuun

Kivipölyä aiheutuu murskauslaitteiston ja poravaunun toiminnasta sekä kiviaineksen siirtelystä ja kuormamisesta. Pölyn syntymistä ja leviämistä ehkäistään sijoittelemalla pölyävät toiminnot louhoksen korkeiden reunojen, maavallien ja varastokasojen suojaan, kastelemalla murskattavaa kiviainesta ja pitämällä kiviaineksen pudotuskorkeus kauhoista mahdollisimman matalana. Porausvaunu on varustettu pölynkeräyslaitteilla.

Toiminnasta aiheutuvat päästöt ilmaan:

Komponentti	Päästö keskimäärin (t/a)	Päästö enintään (t/a)
Hiukkaset (PM)	0,53	1,05
Typen oksidit (NO _x)	3,5	6,9
Rikkidioksidi (SO ₂)	0,3	0,6
Hiilidioksidi (CO ₂)	330	660

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Normaalissa tilanteessa toiminnalla ei ole haitallisia vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen. Alueella tehdään vain välttämättömiä ja pienimuotoisia huoltotöitä. Öljy- ja polttoainevahinkoja voi tapahtua työkonien rikkoutuessa, polttoainevarkauksissa ja tahallisessa haitanteossa sekä tankkaustapahtumien yhteydessä.

Louhosalueelle satavat hulevedet likaantuvat jossain määrin räjähdysainejäämistä ja samenee hienojakoisen kivipölyn sekoittuessa siihen. Suunnittelualueen kallioperässä ei ole merkityksellisiä pitoisuuksia ympäristöön liukenevia haitta-aineita, kuten arseenia tai rikkiä.

Melu ja värinä

Melua ja värinää aiheuttavat poraus, räjäytys, louheen rikotus, murskaus ja seulonta sekä vähäisemmissä määrin kuormaukset ja kuljetukset. Murskaus ja seulonta tapahtuvat aina louhoksen pohjatasolla korkeusasemalla +160...+161 (N2000), johon nähden louhoksen seinämät ovat alimmillaan louhoksen pohjoissivulla 4 metriä ja muutoin pääsääntöisesti 8–15 metriä korkeita. Poraaminen tapahtuu louhimattoman maanpinnan tasolla. Poraamisesta aiheutuvaa melua torjutaan maavalleilla. Häiriölle alttiita kohteita suojaavat lisäksi kallioleikkaukset ja louhosta ympäröivä metsämaasto. Häiriintyvien kohteiden melutasot mitataan kertaluonteisesti hakemuksen mukaisen toiminnan aikana.

Toiminnasta aiheutuvan melun kulkeutumista lähimmille häiriintyville kohteille on mitattu vuonna 2012. Mittauksen aikana suunnittelualueella oli käynnissä murskausta, seulontaa, rikotusta ja kuormausta. Mittauksen aikana Kailajärven rannalla sijaitsevan loma-asuinkiinteistön pihapiirissä melutasoksi mitattiin 41,3 dB ja Pehkusuon luonnonsuojelualueella 35,2 dB. Mittausraportin mukaan toiminnasta aiheutuva melu ei aiheuta melutasojen ohjearvojen ylityksiä mahdollisesti häiriintyvissä kohteissa.

Tärinävaikutusten hallitsemiseksi lähimpien asuinrakennusten ohjeelliset heilahdusnopeuden raja-arvot on määritetty toiminnan aikana. Asuinrakennuksia on katselmoitu ja värinää on tarvit-

taessa mitattu. Toiminnan laajentuessa katselmointien ja tärinämittausten tarve arvioidaan ensimmäisten louhintojen yhteydessä. Tarvittaessa telemaston operaattorilta pyydetään käytettävien laitteiden tärinäraja-arvot.

Liikenne Kulkeminen alueelle tapahtuu pääsääntöisesti valtatie 9:n ja Yliskyläntien risteyksen kautta. Yliskyläntieltä suunnittelualueelle kulkee betonimurskerakenteinen metsäautotie. Valtatie 9:n parantamishankkeen yhteydessä metsäautotien liittymän näkyvyyttä parannettiin, ja liittymä päällystettiin uudelleen. Ulkopuolisten kulku louhokselle on estetty lukitulla puomilla.

Hakemuksen mukaan kuorma-autokuljetuksia on keskimäärin 9 ja enintään 60 päivässä (keskimäärin 3 000 ja enintään 7 200 vuodessa).

Jätteiden käsittely ja hyödyntäminen

Toiminnasta muodostuu jäteöljyjä ja akkuja sekä rikkoutuneita seulaverkkoja ja muita vaihtosia. Metalliriemu kerätään siirtolavalle ja toimitetaan jatkokäsittelyyn. Sosiaalituloissa muodostuva sekajäte kerätään jäteastiaan ja toimitetaan jätekeskukseen. Vaarallinen jäte kerätään päivittäin huoltoautoon merkityissä ja suljetuissa astioissa ja toimitetaan vaarallisten jätteiden vastaanottoonpaikkaan.

Murskausjaksojen aikana murskausurakoitsija vastaa toiminnassaan syntyvien jätteiden säilyttämisestä ja jatkokäsittelystä.

Kaivannaisjätteenä muodostuu pintamaata noin 29 000 m³ktr sekä kantoja ja hakkuutähteitä noin 10 m³ktr. Pintamaa hyödynnetään suojavallien rakenteissa ja alueen maisemointiin. Kannot ja hakkuutähteet toimitetaan energiapuuna haketettavaksi.

Toiminnassa syntyvät jätteet:

Jätelaji	Jättemäärä keskimäärin (t/a)	Jättemäärä enintään (t/a)
Talousjäte	0,9	1,8
Metalliriemu	2,1	4,2
Vaarallinen jäte	0,6	1,2
Pintamaa (m ³ ktr)		29 000
Kannot ja hakkuutähteet (m ³ ktr)		10

Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen

Toiminnalla ei arvioida olevan vaikutusta yleiseen viihtyisyyteen tai ihmisten terveyteen. Lähiympäristössä ei ole erityisen herkkiä kohteita. Toiminta jatkuu pääosin samanlaisena kuin edellisen lupakauden aikana ja vaikutukset pysyvät samankaltaisina. Pöly- ja meluvaikutukset voivat alentaa lähiympäristön viihtyisyyttä hetkellisesti toimintajaksojen aikana.

Vaikutukset luontoon, luonnonsuojeluarvoihin ja rakennettuun ympäristöön

Toiminnalla ei arvioida olevan pysyviä haitallisia vaikutuksia luontoon, luonnonsuojeluarvoihin tai rakennettuun ympäristöön. Vaikutukset kohdistuvat suurelta osin ottamisalueeseen, joka on jo edellisten lupakausien aikana ottamistoiminnan muokkaamaa.

PARAS KÄYTTÖKELPOINEN TEKNIikka (BAT) JA YMPÄRISTÖN KANNALTA PARAS KÄYTÄNTÖ (BEP)

Louhinta toteutetaan pätevoitynä aliurakointina. Ennen murskausurakoitsijan hyväksymistä laitteisto tarkastetaan. Hämeen Kuljetus Oy:llä on standardien ISO 9001:2015 ja ISO 14001:2015 mukaiset laatu järjestelmät.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Ennen louhintatöiden aloittamista Hämeen Kuljetus Oy tekee kohdekohtaisen riskien arvioinnin. Louhoksen toiminnan suurimmat riskit ovat öljyvahingot ja räjäytystyön mahdolliset heitteet. Alueelle varataan riittävästi imeytysmateriaalia öljyvahingon varalle. Murskauslaitteiston tankkauksen ajaksi letkujen ja liitososien alle levitetään pressu. Tankkaustapahtumaa seurataan koko tankkauksen ajan. Polttoaineita säilytetään asfalttipintaisella tukitoiminta-alueella yhdessä tai useammassa kaksoisvaipallisessa säiliössä. Säiliöiden ylivuoto-osan tilavuus on suurempi kuin kerralla säilytettävä polttoainemäärä. Yhteenlaskettu polttonestemäärä ei ylitä VNa 314/2020 sovellutusalueen raja-arvoa 10 m³.

Räjäytykset suorittaa alan koulutuksen saanut henkilö. Ammunnan aikana työntekijät siirtyvät alueelta suojaetäisyyden päähän. Räjähdysaineita ei säilytetä alueella, vaan ne tuodaan paikalle käyttöpäivänä.

Jyrkät rintaukset aidataan ja niiden reunoilta poistetaan mahdollisesti putoavat kivet tai muu vastaava. Alueelle on pääsy ainoastaan lukittavan puomin kautta.

Työmaalla on alkusammutuskalusto ja ensiapulaukku, joiden käyttöön henkilökunta on saanut opastuksen. Suojavarusteet ovat asianmukaisesti käytössä.

Häiriötilanteessa toiminta keskeytetään, kunnes häiriö on poistettu ja vahinkoja estäviin toimiin ryhdytään välittömästi. Ensitorjunnan jälkeen merkittävästä ympäristövahingosta tiedotetaan välittömästi palo- ja pelastuslaitokselle sekä viranomaisille.

LAITOKSEN TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Käyttötarkkailu ja raportointi

Toiminnasta pidetään käyttöpäiväkirjaa, josta ilmenee päivittäinen poraus-, rikotus- ja murskausaika, räjäytysajankohdat ja räjäytysaineiden käyttömäärä, polttoaineiden ja muiden raaka-aineiden kulutus sekä tiedot syntyneistä jätteistä ja häiriötilanteista. Kirjanpitoa säilytetään kolme vuotta.

Selkeytysaltaasta johdettavan veden laatua tarkkaillaan toiminnan aikana aistinvaraisesti sekä keväisin ja syksyisin otettavilla vesinäytteillä. Vesinäytteistä analysoidaan kiintoainepitoisuus, sähkönjohtokyky, pH, sulfaatti, hapettuvuus, kokonaisfosfori ja kokonaistyyppi.

Toimintaa ja sen vaikutuksia ympäristöön tarkkaillaan aistinvaraisesti toiminnan aikana.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Toiminnan aloittamista muutoksenhausta huolimatta haetaan edellisen lupakauden aikana kuorituille alueille. Hakemusta perustellaan alueella aiemmin olleella toiminnalla ja voimassa olevalla luvalla sekä alueella tehdyillä raivauksilla ja pintamaiden kuorinnalla.

ESITYS VAKUUDEKSI

Hakija esittää maa-ainesluvan vakuudeksi 32 400 €, mikä vastaa 0,15 €/maisemoitava pinta-ala-m² ja aloitukseen muutoksenhausta huolimatta liittyväksi vakuudeksi 15 000 €.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydentäminen

Hakemusta on täydennetty 5.9.2022, 6.9.2022 ja 14.9.2022.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireillä olosta on tiedotettu kuuluttamalla Oriveden kaupungin internet-sivuilla 14.3.–15.7.2022 sekä Oriveden Sanomissa 16.3.2022. Hakemuksesta on lähetetty erikseen tieto läheisten kiinteistöjen omistajille. Asiakirjat ovat olleet kuulutusajan nähtävillä Oriveden kaupungin internet-sivulla osoitteessa www.orivesi.fi.

Tarkastukset Alueelle on tehty tarkastus 15.10.2021.

MUISTUTUKSET, MIELIPITEET JA LAUSUNNOT

Muistutukset ja mielipiteet

Henkilöt A.A., B.B. ja C.C. 4.4.2022:

”Hämeen Kuljetus Oy on 18.2.2022 päivätyllä ja 1.3.2022 ympäristölautakuntaan saapuneella hakemuksella hakenut maa-aineslupaa kalliokiviaineksen ottamiseen sekä ympäristölupaa kalli-onlouhintaan, kiviaineksen murskaukseen ja ylijäämämaiden vastaanottoon ja loppusijoittamiseen alueelle, joka sijaitsee Oriveden kaupungin Yliskylässä valtatie 9:n varrella.

Maa-aineslain 4 §:n perusteella laissa tarkoitettu maa-ainesten ottaminen on luvanvaraista. Mainitun lain 4a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaista samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana (yhteislupa). Ympäristönsuojelulain mukaan louhinnalla ja murskaamalla on oltava ympäristölupa, jos toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

Hakijan mukaan sen lautakunnalle jättämä asiakirja liitteineen muodostaa maa-aineslain 5 §:n mukaisen ottamissuunnitelman. Hakijan tarkoitus on hakea maa-aineslupaa ja ympäristölupaa lain mukaisessa yhteislupakäsittelyssä. Hakijan mukaan hakemus sisältää lupien hakuun liittyvät suunnitelmat ja selvitykset. Erillisiä hakemuslomakkeita hakija ei toimita, ellei niitä erikseen vaadita.

Esitämme muistutuksen hakemuksesta, koska olemme luonnosta ja luonnonsuojelusta kiinnostuneita. Olemme myös alun perin kotoisin Yliskylästä, ja meillä on edelleen vapaa-ajan asuntoja Yliskylässä, noin kolmen puolen – neljän kilometrin etäisyydellä kyseessä olevasta louhos- ja murskaamoalueesta. Lisäksi yhdellä meistä ... on metsätila louhoksen välittömässä läheisyydessä.

Kiinnitämme huomiota erityisesti seuraaviin seikkoihin:

1) Hakemuksessa esitetty yhteisluvan voimassaolo 20 vuotta

Lupaa haetaan 20 vuodeksi. Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään 10 vuodeksi. Erityisistä syistä lupa voidaan kuitenkin myöntää pitemmäksi ajaksi, kuitenkin enintään 15 vuodeksi, ja kalliokiven louhinnan osalta enintään 20 vuodeksi, jos se hankkeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja muihin ainesten ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. Erityisenä syynä voidaan pitää myös sitä, että ottaminen kohdistuu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa voimassa olevassa maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle.

Nähdäksemme hakemuksessa ei ole esitetty sellaisia erityisiä syitä, joiden nojalla voitaisiin poiketa 10 vuoden voimassaolosta. Korkealaatuisen kiviaineksen tuottaminen on sinänsä yleisen edun kannalta merkittävää toimintaa.

2) Luvanvaraisen toiminnan ajankohta ja toiminnasta aiheutuva melu

Hakemuksessa mainitut toiminta-ajat olisivat voimassa jatkuvasti ympäri vuoden, ympäri viikon ja ympäri vuorokauden eli vuoden joka päivä 24 tuntia. Katsomme, että melua koskevat rajoitukset ja toiminta-ajat on määrättävä ottamalla huomioon valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992, 2 §) ja valtioneuvoston asetus kivilouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010, 8 §). Siten toiminta olisi rajattu maanantaista perjantaihin kellonaikaan 7–22, viikonloppuisin ja arkipyhinä toiminta ei olisi sallittua.

Asetuksen 800/2010 8 §:n määräyksiä toimintojen aikarajoista olisi aihetta noudattaa, koska lähin asumus on hakemuksen mukaan 573 metrin etäisyydellä louhoksesta, ja kolme muuta asumusta alle kilometrin päässä louhoksesta. Nähdäksemme mainitun pykälän edellyttämää alle 500 metrin etäisyyttä louhimosta on aihetta tulkita laajentavasti ja alueen asukkaiden oikeusturvaa korostavasti, ja ottaa huomioon maastolliset olosuhteet. Siten toiminta-ajat olisi rajattava ainakin keskeisiltä osiltaan edellä mainitun asetuksen 8 §:n mukaisesti.

Luvan hakija toteaa hakemuksessaan kohdassa 4.5, että porauksia suoritetaan vuodessa keskimäärin 21:nä, räjäytyksiä 6:nä sekä murskausta ja seulptausta yhdeksänäkymmenenä työpäivänä. Näin ollen toiminnan kuvattu rajaaminen ei aiheuttaisi kohtuutonta haittaa luvanhakijan toiminnan tehokkaalle suunnittelulle.

Melun osalta hakemuksessa ilmoitettujen mittausten meluarvot eivät näy rikkovan asetuksen 993/1992 mukaisia enimmäisarvoja.

3) Alueen maisemointi ja jälkihoito

Hakemuksessa on erikseen tarkasteltu louhosalueen maisemointia ja jälkihoitoa (s. 28–29). Kiviatteen ottamisen jälkeen alueen oletetaan siirtyvän metsätalouskäyttöön. Louhoksen maisemoinnissa on tarkoituksena luoda siihen sopivat olosuhteet. Maa-aineslain 11 §:n mukaan lupapäätökseen on otettava määräykset maisemoinnista ja jälkihoidosta, jos mainitut seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Maa-aineslain 12 §:n mukaan lupaviranomainen voi määrätä, että hakijan on annettava hyväksyttävä vakuus lain 11 §:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamiseksi. Hakijan esittämää vakuuden määrää 32400 €:a on aihetta pitää liian pienenä, kun otetaan huomioon louhinta-alueen laajuus (21,6 ha) ja tarvittavien toimenpiteiden laajuus ja määrä.

Alue on noin 500 x 420 metriä, ja sen viistottavien (1:2) reunojen pituus on näin ollen noin 2100 metriä. Ympäristölautakunta on noin vuosi sitten eräässä toisessa hakemusasiassa asettanut 10:n hehtaarin louhoksen maisemointi- ja jälkihoitovakuudeksi noin 27 000 euroa, joten nyt kyseessä olevan hakijan esittämä vakuus (32 400 €) ei ole oikeassa suhteessa hoidettavan alueen kokoon. Lisäksi vakuutta määritettäessä tulee ottaa huomioon inflaatio, joka voi lähivuosina olla merkittävä.

Ennen louhoksen käynnistämistä alue oli metsää, minkä vuoksi alue tulee palauttaa metsäksi. Sen aikaansaamiseksi tulee noudattaa metsälain uudistamisvelvoitteita (2a, 5, 8 ja 9 §). Louhoksen poikkeuksellisesta maaperästä johtuen metsän elinkelpoisuus voidaan todeta vasta, kun metsä on kasvanut riittävän suureksi, vähintään kaksi-kolmemetriseksi, mikä poikkeaa metsälain vaatimuksista. Näin suuri aukko ei metsäammattilaisten mukaan metsity reunoilta kuin pieneltä osin, minkä vuoksi metsitys vaatii huomattavia ja mahdollisesti uusittavia istutuksia. Näin varsinkin, kun reunametsien kunto ja siemennysvoima voi louhoksen toiminnan päättyessä olla heikentynyt etenkin valtatie 9:n vieressä. Myös louhosalueen mahdolliset kiviröykkiöt voisivat haitata metsitymistä, eivätkä ne muutenkaan vastaisi ympäröivää metsäaluetta. Vastuu elinkelpoisen metsän aikaansaamisesta tulee olla yksiselitteisesti toiminnan harjoittajalla eli Hämeen Kuljetus Oy:llä.

4. Lopuksi

Kivilouhosten jälkihoidolla on Yliskylässä laajempaakin merkitystä sen vuoksi, että suppealle alueelle on myönnetty laajoja maa-ainesten ottolupia. Jos noiden alueiden jälkihoitoa ja maisemointia ei hoideta kunnolla, on seurauksena ”kuumaisema”, joka ei olisi kunniaksi lupien hakijoille, Oriveden kaupungille eikä sen ympäristölautakunnalle.”

Yliskylän osakaskunta 18.4.2022:

” Yliskylän osakaskunta kiinteistötunnus 562-432-876-6 muistuttaa seuraavaa:
Valumavesille tulee tehdä kunnolliset saostusaltat.
Vedenlaatua tulee tarkkailla saostusaltaista.
Mikäli alapuolisten vesistöjen kalakannoille aiheutuu vahinkoa, tulee osakaskunta vaatimaan korvausta.”

Lausunnot

Lupahakemuksesta on pyydetty lausunnot terveydensuojeluviranomaiselta 14.3.2022, Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta 16.3.2022 ja kalatalousviranomaiselta 9.5.2022.

Kalatalousviranomainen on sähköpostiviestissään 21.7.2022 ilmoittanut, ettei anna asiassa lausuntoa.

Terveydensuojeluviranomainen, Kaupunkiympäristön palvelualue, Ympäristöterveys 4.4.2022:

”Tampereen kaupungin terveydensuojeluviranomainen toteaa lausunnossaan, että toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää asumisterveysasetuksessa (545/2015) annettujen päivä- ja yöajan keskiäänitasojen toimenpiderajoja lähimpien kiinteistöjen sisätiloissa. Jos meluvalituksia toiminnasta tulee, toimijan tulee ryhtyä toimenpiteisiin haitan selvittämiseksi ja poistamiseksi.

Melutasot ympäristön häiriintyvistä kohteita ja mahdollisista uusista kohteista tulee selvittää riittävän kattavin melumittauksin/mallinnuksin.

Toiminnasta syntyvä pöly ei saa levitä alueella niin, että siitä aiheutuisi terveyshaittaa häiriintyviin kohteisiin. Mikäli pölyhaitoista tulee valituksia, toimijan tulee tehostaa torjuntatoimia.”

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat vastuualue, ympäristönsuojeluyksikkö 12.5.2022:

”Ottamissuunnitelmassa kuvaillun v. 2012 tehdyn melumittauksen mukaan Pehkusuon mittauspisteen meluarvo oli 35,2 dB. Uudessa lupahakemuksessa kaikille toiminnan osa-alueille (poraaaminen, räjäytykset, rikotus, murskaus ja seulonta, kuljetukset) haetaan mahdollisuutta ympäri- vuorokautiseen toimintaan vuoden läpi. Meluvaikutuksien arvioimiseksi lupahakemuksessa esitetään uutta melumittausta lähimpien lomarakennuksien pihoilla. Ottaen huomioon muutokset ympäröivän alueen meluolosuhteissa (mm. avohakkuu alueen kaakkoispuolella v. 2014) ja uuden lupahakemuksen aiempaa laajemmat toiminta-ajat, tulee melumittaus ulottaa ympäröivien asutusten lisäksi myös Pehkusuon luonnonsuojelualueelle.

Toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa siten, että toiminnasta aiheutuva melu ei ylitä melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Mikäli yöaikaista toimintaa alueella aiotaan harjoittaa, tule melumittauksin tai mallinnuksella varmistua, että melun ohjearvot eivät ylity.

Pirkanmaan ELY-keskus pitää tärkeänä, että melumittauksia tehdään lähimmissä häiriintyvissä kohteissa, ja varmistetaan, etteivät melun ohjearvot ylity. Alueella, jossa on useita samantyyppisiä melua tuottavia toimijoita/melulähteitä, ei yksittäisten toimijoiden/melulähteiden melujen selvittäminen useinkaan riitä, vaan meluselvityksissä ja mittauksissa tulisi esittää alueen kaikkien toimijoiden aiheuttama yhteismelu sekä toimijoiden eri melulähteiden vaikutus suhteessa toisiinsa.

Alueelle muualta tuotavien maa-ainesten määrä välivarastointiin ja käyttö maisemointiin tulee yksilöidä luvassa. Alueelle tuotavan aineksen tulee olla pilaantumaton, jatkokäytön tulee olla varmaa eli jatkokäyttöä varten välivarastoitavan maa-aineksen käyttötarkoitus on oltava tiedossa jo maa-aineksia alueelle tuotaessa ja jatkokäytön tulee olla suunnitelmallista.

Muilta osin Pirkanmaan ELY-keskus kuitenkin katsoo, että maa-ainesten ottaminen, louhinta ja murskaus voi alueella olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-aineslain, ympäristönsuojelulain, vesilain tai luonnonsuojelulain tarkoittamaa haittaa. Luvan käsittelyssä tulee huomioida seuraavaa:

Melu

Yhteislupapäätöksessä tulee antaa tarvittavat määräykset melunselvittämisestä ja meluntorjunnasta toiminnan aikana.

Vesien tarkkailu

Ottamisalueen pohja tulee kallistaa niin, että sinne ei kerry pintavesiä. Vedet tulee johtaa selkeytysaltaan kautta ojastoon. Ojastoon johdettavien vesien laatua tulee tarkkailla ylivirtaamakausina keväällä ja syksyllä. Vesinäytteistä on tutkittava ainakin seuraavat ominaisuudet ja aineiden pitoisuudet: sameus, kiintoaine, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi ja nitraattityppi, pH, kloridi, sähkönjohtavuus, CODMn, rauta, sulfaatti ja arseeni sekä öljyhiilivedyt (C10-C40). Näytteenoton yhteydessä on mitattava virtaama. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa viereisillä tiloilla. Vuosittaiset tulokset tulee toimittaa tiedoksi myös Pirkanmaan ELY-keskukseen (kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi).

Toiminta

Kalliikiven ottamisalueilla on tarkoituksen mukaista jättää vähintään 30 m suojavaiohyke naapuritilojen välille.

Turvallisuusnäkökohdat tulee ottaa huomioon, mm. työaikaiset jyrkät luiskat. Mahdolliset polttoaineiden ja öljytuotteiden varastot, sekä työkonien huolto- ja säilytyspaikat tulee suojata tarkoituksenmukaisesti. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Luvan voimassaolo

Yhteislupaa haetaan 20 vuodeksi. Maa-aineslain mukaan lupa aineiden ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi. Erityisistä syistä lupa voidaan kuitenkin myöntää pitemmäksi ajaksi. Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ottamissuunnitelmassa ei ole esitetty sellaista erityistä syytä, jotta lupa voitaisiin myöntää 20 vuodeksi.

Jälkihoito

Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että ottamisalue tulee jälkihoitaa ympäristöministeriön oppaan (Maa-ainesten ottaminen. Opas aineiden kestävään käyttöön, 2020) mukaisesti. Luvassa tulee yksilöidä jälkihoitotoimenpiteet. Jälkihoitotoimia ovat alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen. Jälkihoito on tarkemmin käsitelty oppaassa s. 141 alkaen.

Jälkihoitoon alueelle voi tuoda vain puhtaita maita alueella jo olevan aineksen lisäksi. Noin puolen metrin paksuinen maakerros on riittävä metsän kasvulle ja alueen sopeuttamiselle ympäröivään luontoon ja maisemaan. Tätä paksumman kerroksen käyttö voidaan katsoa ylijäämämassojen sijoittamiseksi. Alueelle ei saa muodostua luvatonta maankaatopaikkaa. Maisemointiin ei saa käyttää maa-aineksia, joiden mukana alueelle pääsee vieraslajeja (lupiini, jättipalsami, jättiputki). Luiskat tulee muotoilla alueen turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän loiviksi, kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi.”

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on varattu mahdollisuus antaa vastine muistutuksista ja lausunnoista. Hakija ei antanut vastinetta.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Oriveden kaupungin ympäristölautakunta myöntää Hämeen Kuljetus Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen maa-ainesluvan kalliokiviaineksen ottamiseen, ympäristönsuojelulain 27.1 §:n mukaisen ympäristöluvan kalliokivenlouhintaan ja murskaamolle sekä ylijäämämaiden vastaanottoon ja loppusijoittamiseen Oriveden kaupungin Yliskylän kylään tiloille Kultamaa (562-432-1-228) ja Hopeamaa (562-432-1-230).

Tällä päätöksellä korvataan Oriveden kaupungin ympäristölautakunnan 30.10.2012 myöntämä ympäristölupa (Dnro 203/66/661/01/01/2012).

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena. Lisäksi toiminnassa tulee noudattaa mitä valtioneuvoston asetuksessa 800/2010 kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta määrätään sekä seuraavia lupamääräyksiä:

Lupamääräykset

Yleiset määräykset

1. Lupa oikeuttaa maa-aineksen ottamiseen otettavan maa-aineksen kokonaismäärälle 740 000 m³ltr (1 990 000 t) kymmenen vuoden aikana. Arvioitu vuotuinen otto on keskimäärin 56 000 m³ltr (150 000 t) ja enintään 111 000 m³ltr (300 000 t).
2. Ottoalueen alin sallittu louhintataso on +160 (N2000). Sallittu ottotaso ja ottoalueen rajat on merkittävä asianmukaisesti näkyviin ja sidottava valtakunnalliseen korkeusjärjestelmään.
3. Lupa oikeuttaa pilaantumattoman maa-aineksen (jäteluokka 17 05 04) pysyvään sijoittamiseen ottamissuunnitelman liitekartassa "[1d] YKK66642-P04 Kallionoton lopputilanne" rajatulle 21,6 hehtaarin maisemoitavalle alueelle loppusijoitettavan maa-aineksen kokonaismäärälle enintään 9 000 t/a.
4. Maa-aineksen kelpoisuus loppusijoitukseen on selvitettävä näytteenotolla, mikäli sen puhtaudesta ei ole varmuutta.

Puiden kantoja yms. selkeitä orgaanisia aineksia, ruoppausmassoja, rakennusjätteitä tai pilaantuneilta alueilta kaivettuja aineksia ei tule sijoittaa maankaatopaikalle. Jätteet, joiden vastaanottoon luvan haltijalla ei ole lupaa, on palautettava jätteen haltijalle tai toimitettava asianmukaisen luvan omaavalle jätteen vastaanottopaikalle.

5. Poraamista ja räjäyttämistä saa harjoittaa ma–pe klo 7–19 välisenä aikana. Rikotusta, murskaamista, kuormaamista ja kuljetuksia sekä täytön rakentamista ja luiskien muotoilua saa harjoittaa ma–pe klo 6–22 välisenä aikana.

Alueella ei saa toimia viikonloppuisin, arkipyhinä eikä yleisinä vapaapäivinä. Oriveden kaupungin ympäristönsuojelu voi perustellusta syystä antaa luvan poiketa toiminta-ajoista.

6. Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava toiminnasta ja sen tarkkailusta vastaavan hoitajan nimi ja yhteystiedot kirjallisesti Oriveden kaupungin ympäristönsuojelulle.

Melua ja ilmapäästöjä koskevat määräykset

7. Toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta meluhaittaa. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa lähimpien vakituksessa asuinkäytössä olevien kiinteistöjen piha-alueilla ylittää melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa 55 dB klo 7–22 eikä yöaikaista ohjearvoa 50 dB klo 22–7 taikka loma-asuntojen piha-alueilla ja luonnonsuojelualueilla melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa 45 dB klo 7–22 eikä yöaikaista ohjearvoa 40 dB klo 22–7.

Toiminnanharjoittajan on kertaluontoisesti ottamistoiminnan laajentuessa ottamissuunnitelman mukaiselle avaamattomalle laajennusalueelle ja sen jälkeen tarvittaessa mitattutettava toiminnasta aiheutuvat päivä- (klo 7–22) ja yöaikaiset (klo 22–7) melutasot häiriintyvillä kohteilla ja estettävä melun kulkeutuminen kohteille. Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava viipymättä valvontaviranomaiselle meluohjeiden ylittymisestä.

Räjäytystöissä on noudatettava sitä huolellisuutta ja varovaisuutta, mitä räjäytysaine-lainsäädännössä siitä erikseen säädetään.

8. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava alueen yleisestä siisteydestä ja pölynsidonnasta. Pölyvien materiaalien käsittely on järjestettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu ympäristölle haittaa. Ilmansuodattimien tulee olla aina toiminnassa ja niiden toimintakunnosta on huolehdittava. Pölyämistä on tarvittaessa torjuttava kastelemalla.

Toiminnasta aiheutuvat hiukkaspitoisuudet eivät saa ylittää valtioneuvoston ilmanlaatuasetuksessa 79/2017 annettuja raja-arvoja lähimpien häiriintyvien kiinteistöjen piha-alueilla. Toiminnanharjoittajan on tarvittaessa mittaustettava hiukkaspitoisuudet. Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava viipymättä valvontaviranomaiselle hiukkaspitoisuuden raja-arvojen ylittymisestä.

Kemikaalien varastointia koskevat määräykset

9. Työkoneita saa huoltaa ja säilyttää vain tiivispohjaisilla alueilla asianmukaisella tavalla siten, ettei maaperään tai ympäristöön pääse öljyisiä tai muita luontoon kuulumattomia vesiä. Polttonesteiden jakelupaikan läheisyydessä on oltava riittävä määrä imeytysaineita ja alkusammutusvälineitä. Työkoneet on huollettava siten, että niistä ei pääse öljyä maaperään.
10. Alueella saa säilyttää vain toiminnan kannalta välttämättömiä öljy- ja kemikaalituotteita.
11. Jokaisen tankkauskerran jälkeen tankkaajan on tarkastettava tankkausalue vuotojen varalta ja vuodon sattuessa kerättävä talteen likaantunut maa-aines.

Jätteiden käsittelyä koskevat määräykset

12. Jätteen määrää on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä vähentämään. Hyödyntämiskelpoiset jätteet tulee lajitella ja toimittaa hyödynnettäväksi. Jätelain mukainen etusijajärjestys on huomioitava toiminnassa mahdollisuuksien mukaan. Jätteen saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain mukaan hyväksytylle toimijalle. Jätteiden lajittelussa, varastoinnissa ja edelleen toimittamisessa tulee noudattaa jätehuoltomääräyksiä.

Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa jätteiden laadusta ja määrästä. Jätteitä ja jätehuoltoa koskevat tiedot on säilytettävä vähintään kuusi vuotta.

13. Jätehuolto on järjestettävä siten, ettei maaperään tai ympäristöön joudu haitallisia aineita eikä toiminnasta aiheudu epäsiisteyttä. Alueella ei saa polttaa eikä sinne saa haudata jätteitä.
14. Vaaralliset jätteet on varastoitava erillään toisistaan katetussa ja lukitussa tilassa allasteuissa astioissa tai nestetiiviillä ja reunoiltaan korotetulla alustalla. Vaaralliset jätteet on pakattava varastointia ja kuljetusta varten asianmukaisiin jätteen laatua ja vaarallisuutta osoittavin merkinnöin varustettuihin tiiviisiin astioihin tai säiliöihin. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään tai muihin jätteisiin. Vaaralliset jätteet on toimitettava vähintään kerran vuodessa sellaiselle yritykselle tai laitokselle, joka saa ympäristöluvan perusteella ottaa vastaan ko. jätteitä. Jätteiden siirrosta on laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee jäteasetuksen (978/2021) 40 §:n mukaiset tiedot. Siirtoasiakirjan jäljennös on säilytettävä kolmen vuoden ajan.
15. Toiminnanharjoittajan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle.

Vesien johtamista koskevat määräykset

16. Toiminnasta ei saa aiheutua pohja- tai pintavesien pilaantumista. Ottamisalueen pohja tulee kallistaa siten, että sinne ei kerry pintavesiä. Pintavedet tulee johtaa siten, ettei niistä aiheudu haittaa ympäristölle. Pintavesien johtaminen ei saa turmella silmälläpidettävän sammallajin elinympäristöä tai muutoin vaikuttaa lajin menestymiseen.
17. Toiminnanharjoittajan tulee tarkkailla alueelta johdettavien pintavesien laatua ottamalla selkeytysaltaasta johdettavasta vedestä näyte ylivirtaamakausina keväisin ja syksyisin. Näytteistä tutkitaan vähintään sameus, kiintoaine, pH, sähkönjohtavuus, kokonaisfosfori, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi ja nitraattityppi, kemiallinen hapenkulutus (COD_{Mn}), kloridi, rauta, sulfaatti ja arseeni sekä öljyhiilivedyt (C10–C40). Näytteenoton yhteydessä on mitattava virtaama ja lämpötila. Näytteenotto on teetettävä ulkopuolisella asiantuntijalla ja analysointi akkreditoidussa laboratoriossa. Tutkimustulokset on toimitettava heti niiden valmistuttua Oriveden kaupungin ympäristönsuojelulle ja Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa tarkkailuohjelmaa.

Poikkeuksellisia tilanteita ja turvallisuutta koskevat määräykset

18. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle alueella on oltava käytössä riittävä öljyntorjunta- ja alkusammutuskalusto. Mahdollisen vahingon sattuessa on välittömästi ryhdyttävä tarpeellisiin torjuntatoimiin ja ilmoitettava vahingosta Pirkanmaan pelastuslaitokselle ja valvontaviranomaisille.
19. Rintauksen yläpuolella maanpinta on pidettävä 15 metrin matkalla puhtaana suurista kivistä, varastokasoista ja muista turvallisuutta heikentävistä tekijöistä. Jyrkät rintaukset tulee varustaa suoja-aidalla tai muulla hyväksyttävällä suojauksella.
20. Räjäytys- ja louhintatöistä ei saa aiheutua louhosalueen läheisten teiden käyttäjille vaaraa.
21. Maankaatopaikalla on estettävä haitat ja vaaratilanteet (esim. sortumat ja penkereen epävakaus).
22. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä.

Toiminnan lopettamista koskevat määräykset

23. Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava viipymättä valvontaviranomaiselle toiminnan olennaisesta muuttamisesta tai lopettamisesta, toiminnanharjoittajan tai toiminnasta vastaavan henkilön vaihtumisesta sekä tavanomaisesta toiminnasta poikkeavista tapahtumista ja onnettomuuksista, joilla voi olla vaikutusta luvan noudattamisen kannalta.
24. Toiminnan loputtua toiminta-alue siistitään ja kaikki alueelle ja sen välittömään läheisyyteen pystytetyt rakennelmat puretaan ja kuljetetaan pois. Toiminnan lopettamisen jälkeen, kuitenkin viimeistään kuuden kuukauden kuluessa, toiminnanharjoittajan tulee selvittää maaperän mahdollinen likaantuminen ja tarvittaessa puhdistaa voimassa olevien määräysten mukaisesti.
25. Maa-ainesten ottamisen loputtua tulee yhteislupahakemuksessa esitetyt maisemointi ja jälkihoitotyöt suorittaa viivyttämättä, kuitenkin viimeistään vuoden kuluessa luvan voimaansaallon päättymisestä. Maisemointitoimenpiteitä tulee soveltuvin osin toteuttaa jo toiminnan aikana.

Alueelle vastaanotettuja ylijäämämaita saa sijoittaa louhoksen pohjalle noin puolen metrin vahvuisen kerroksen. Mikäli alueelle varastoidut pintamaat ja muut ylijäämämait eivät riitä alueen maisemointiin, voi toiminnanharjoittaja tuoda tätä tarkoitusta varten puhtaita maa-aineksia alueen ulkopuolelta. Alueelle saa tuoda vain pilaantumattomia maita. Tuotavista maa-aineksista on pidettävä kirjaa, mistä selviää niiden määrä ja alkuperä.

Louhoksen luiskat tulee muotoilla kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi ja pyöristää maastoon sopiviksi.

Alueelta kuoritut pintamaat on käytettävä uuden biologisesti aktiivisen kasvillisuuden kasvualustan luomiseen siten, että ne sijoitetaan maan pinnalle päällimmäisiksi. Alueen voidaan antaa metsittyä luontaisesti. Jos alueelle ei ole syntynyt riittävää määrää puun taimia kahden kasvukauden aikana lupa-ajan päätyttyä, alueelle on istutettava täydentävästi puuntaimia tiheyteen 3 000 kpl/ha.

Jos alueelle tulee haitallisiksi vieraslajeiksi määriteltäviä kasveja, ne tulee hävittää.

Ottamisalueen maisemointi ja jälkihoito on suoritettava ympäristöministeriön julkaisun 2020:24 (Maa-ainesten ottaminen - Opas aineiden kestäväseen käyttöön) mukaisesti. Jälkihoitotoimenpiteissä on huomioitava luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja lisääminen.

26. Toiminnan päättyessä luvan haltijan on pyydettävä valvontaviranomaiselta maa-ainesasetuksen 7 §:n mukaista lopputarkastusta.

Toiminnan tarkkailua koskevat määräykset

27. Louhinnan ja murskauksen aloittamisesta on kullakin kerralla tehtävä ilmoitus Oriveden kaupungin ympäristönsuojelulle ennen toiminnan aloittamista.
28. Luvan haltijan on tehtävä vuosittain tammikuun loppuun mennessä maa-aineslain 23 a §:ssä mainittu ilmoitus edellisenä vuonna otettujen maa-ainesten määrästä.
29. Toiminnanharjoittajan on pidettävä toiminnasta työmaapäiväkirjaa, joka on esitettävä pyydetessä valvontaviranomaiselle. Toiminnasta on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava valvontaviranomaiselle edellistä vuotta koskeva vuosiyhteenvedo, josta ilmenee seuraavat tiedot:
- louhitun maa-aineksen määrä
 - murskatun kiviaineksen määrä
 - louhinnan ja murskauksen toimintapäivät
 - alueelle tuotujen ylijäämämaiden määrä, laatu ja alkuperä
 - alueella olevan täytön määrä ja jäljellä oleva täyttöala
 - polttoaineiden ja räjäytysaineiden käyttömäärät
 - syntyneiden jätteiden määrät, varastointitapa ja toimituspaikat
 - tehdyt toimenpiteet melun ja pölyn torjumiseksi
 - tiedot häiriötilanteista, niiden aikana syntyneistä päästöistä ja niiden vuoksi tehdyistä toimenpiteistä
 - mahdolliset poikkeamat lupamääräyksistä
 - naapureiden ja asukkaiden tekemät yhteydenotot ja valitukset.

Kirjanpito on säilytettävä kuusi vuotta.

Vakuus

Jälkihoidon ja luvan velvoitteiden vakuudeksi luvan saajan on annettava Oriveden kaupungin ympäristölautakunnalle 94 200 euron suuruinen vakuus ennen toiminnan jatkamista ja sen on oltava voimassa siihen saakka, kunnes jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteet on lopputarkastuksessa hyväksytty. Vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Lupaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa vakuussummaa.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Luvan saaja voi aloittaa hakemuksen mukaisen toiminnan maa-ainesten ottamissuunnitelmaa ja tämän lupapäätöksen mukaisia määräyksiä noudattaen muutoksenhausta huolimatta. Luvan saajan on ennen toiminnan aloittamista annettava Oriveden kaupungin ympäristölautakunnalle 15 000 euron suuruinen vakuus ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen

tai lupamääräysten muuttamisen varalle. Vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus.

Päätöksen saatua lainvoiman luvan saaja voi hakea erillisellä hakemuksella Oriveden kaupungin ympäristölautakunnalta vakuutta palautettavaksi.

Muutoksenhakutuomioistuimien voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Luvan voimassaolo

Tämä päätös on voimassa kymmenen vuotta päätöksen tulosta lainvoimaiseksi.

Lupahakemus sisältää hakemuksen toiminnan aloittamiseksi ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa. Ympäristölautakunta antaa tarvittaessa tästä ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisen päätöksen valitusajan päätyttyä.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava ympäristönsuojelulain 70 §:n nojalla.

Lupamaksu

Maa-aineslain mukaisista maksullisista suoritteista sekä maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaisesta yhteiskäsittelystä määrätään ympäristölautakunnan 24.9.2019 hyväksymässä ja 1.1.2020 voimaantulleessa Oriveden kaupungin maa-ainestaksassa.

Oriveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltävien ympäristönsuojelulain mukaisista maksullisista suoritteista määrätään ympäristölautakunnan 24.9.2019 hyväksymässä ja 1.1.2020 voimaantulleessa Oriveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksassa.

Maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisen hakemuksen yhteiskäsittelystä peritään maa-ainestaksan mukainen perusmaksu ja otettavan maa-aineksen kokonaistilavuuden mukainen maksu, ympäristöluvan käsittelyn osuutena 50 % ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesta toiminnan ympäristölupamaksusta, päätöksestä toiminnan aloittamisesta ennen luvan lainvoimaa käsittelymaksu sekä kuulemiskustannukset. Lisäksi maksuun lisätään lehti-ilmoituskulut.

$400 \text{ €} + 500\,000 \text{ m}^3 \times 0,02 \text{ €/m}^3 + 240\,000 \text{ m}^3 \times 0,01 \text{ €/m}^3 + 2\,650 \text{ €} + 1\,400 \text{ €} + 100 \text{ €} + 28 \times 55 \text{ €}$
= 18 490 €

RATKAISUN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain 46 §:n mukaan, jos ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien eri toimintojen yhteisvaikutus on lupaharkinnan kannalta huomattava ja näiden toimintojen ympäristölupa-asiat ovat vireillä samassa lupaviranomaisessa, asiat on käsiteltävä ja ratkaistava samanaikaisesti, jollei sitä ole perustellusta syystä pidettävä tarpeettomana. Maa-ainesten ottamistointa, murskaustoiminta sekä ylijäämämaiden vastaanotto ja loppusijoittaminen sijaitsevat samalla kiinteistöllä ja toiminnot tukevat toisiaan, jolloin lupa-asiat on katsottu käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi samanaikaisesti, samassa lupapäätöksessä.

Ympäristönsuojelulain 47 a §:n ja maa-aineslain 4 a §:n mukaan, jos maa-ainesten ottamistointia koskeva hanke edellyttää ympäristölupaa ja maa-aineslain mukaista lupaa, niitä koskevat lupahakemukset on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisesti syystä pidettävä tarpeettomana.

Hakijalle on jo myönnetty maa-aineslain mukainen lupa kalliokiviaineksen ottamiseen ja ympäristölupa louhinnalle ja murskaamolle tiloille Kultamaa (562- 432-1-228) ja Hopeamaa (562-432-1-230). Hakemuksen mukainen toiminta ja sen vaikutus ympäristöön kokonaisuutena eivät muutu edelliseen lupakauteen verrattuna. Ylijäämämaiden vastaanotto ja loppusijoitus on uutta

toimintaa, jonka tarkoituksena on palauttaa alueen maisemakuva ennen kallionottotoimintaa vastaavaksi. Toiminta palvelee alueen jälkihoito- ja maisemointivelvoitteita. Loppuun otetun kallionottoalueen täytöllä ei ole vastaavia maisemakuvaan tai luonnonolosuhteisiin vaikuttavia seurauksia kuin luonnontilaisen tai sen kaltaisen alueen täytöllä. Toiminnalla ei ole aikaisempien lupakausien aikana ollut haitallisia ympäristövaikutuksia. Alueen ympäristön tila on kartoitettu ja alueella on ympäristönsuojelulliset järjestelyt ja menetelmät maaperän ja pohjavesien suojelulle sekä hulevesien käsittelylle.

Oriveden strateginen yleiskaava, ranta-asemakaava, rantaosayleiskaava ja Pirkanmaan maakuntakaava 2040 eivät aseta estettä lupien myöntämiselle.

Toimittaessa hakemuksen ja tässä luvassa annettujen määräysten mukaisesti kalliokiviaineksen ottaminen, kallionlouhinta, murskaamon toiminta sekä ylijäämämaiden vastaanotto ja loppusijoittaminen suunnitellulla sijoituspaikalla täyttävät maa-aineslain, ympäristönsuojelulain, jätelain ja luonnonsuojelulain sekä niiden nojalla annettujen asetusten ja säännösten vaatimukset.

Luvan mukainen maa-ainesten ottaminen ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Ottamistoiminnasta ei aiheudu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista taikka huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Ottaminen ei vaaranna tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laatua tai antoisuutta.

Maa-aineslain 11 §:n mukaan ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta. Lupapäätöksessä tulee antaa myös tarvittavat määräykset ottamistoiminnan ja sen vaikutusten tarkkailusta sekä muista valvonnan kannalta tarpeellisista toimenpiteistä, jos seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Harjoitettaessa toimintaa tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatettaessa lupamääräyksiä ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät. Toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista taikka eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta naapureille.

Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski, alueen muu käyttö sekä lähimmät häiriintyvät kohteet. Toiminnanharjoittajalla on käytettävissä toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä asiantuntemus.

Lupamääräyksiä annettaessa on ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien määräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon varautumisen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Lupa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain 21 §:n mukaisesti myönnetään. Hakemuksessa on esitetty perustelut aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta. Toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Vastaus annettuihin muistutuksiin

Henkilöt A.A., B.B. ja C.C.

Hakemuksessa esitettyyn yhteisluvan voimassaoloaikaa koskevaan muistutukseen on vastattu lupamääräyksessä 1. ja luvan voimassaoloa koskevassa päätöksen osassa. Yhteislupa on myönnetty kymmenen vuoden määräajaksi.

Luvanvaraisen toiminnan ajankohtia ja toiminnasta aiheutuvaa melua koskevaan muistutukseen on vastattu lupamääräyksissä 5. ja 7. Lupamääräyksessä 5. toiminta-aikoja on rajoitettu hakemuksessa esitetystä. Koska alue on Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 osoitettu kiviaineshuollon kannalta tärkeäksi alueeksi, toiminnasta aiheutuvat melutasot eivät aikaisempina lupakausina ole ylittäneet valtioneuvoston päätöksessä melutasojen ohjearvoista annettuja ohjearvoja eikä toiminnan melua aiheuttavien työvaiheiden etäisyys melulle alttiisiin kohteisiin alita Muraus-asetuksen mukaista 500 metrin etäisyyttä, toiminnan aikarajoja ei ole perusteltua rajoittaa Muraus-asetuksen 8 §:ssä säädetyin ehdoin. Kiviainestoimitusten joustavuuden varmistamiseksi määräyksessä sallitaan poikkeaminen toiminta-ajoista.

Lupamääräyksessä 7. kielletään aiheuttamasta kohtuutonta meluhaittaa sekä veloitetaan seuraamaan melun ohjearvojen mahdollisia ylityksiä. Määräys velvoittaa lisäksi toiminnanharjoittajaa estämään melun kulkeutuminen kohteelle, mikäli toiminnasta aiheutuva melu ylittää melutason ohjearvot. Toiminnanharjoittajan on mittautettava lähimpien mahdollisesti häiriintyvien kohteiden melutasot hakemuksen mukaisessa uudessa ottamistilanteessa kertaluonteisesti toiminnasta aiheutuvan haitan todentamiseksi.

Muistutukseen jälkihoidon ja luvan velvoitteiden vakuudesta on vastattu vakuuden antamista koskevassa lupapäätöksen osassa. Vakuuden määrä on tarkistettu vastaamaan lupapäätöksen mukaista toimintaa. Lupaviranomaiselle on varattu mahdollisuus tarkistaa vakuuden määrää lupakauden aikana.

Alueen jälkihoitoa ja metsittämistä koskevaan muistutukseen on vastattu toiminnan lopettamista koskevassa lupamääräyksessä 25. Alueen jälkihoito ja metsittäminen on veloitettu suoritamaan ympäristöministeriön julkaisun 2020:24 (Maa-ainesten ottaminen - Opas aineiden kestävään käyttöön) mukaisesti.

Yliskylän osakaskunta

Muistutukset valumavesien käsittelystä on huomioitu vesien johtamista koskevassa lupamääräyksessä 16., jonka mukaan pintavedet tulee johtaa selkeytysaltaaseen siten, ettei niistä aiheudu haittaa ympäristölle.

Valumavesien laatua koskeva muistutus on huomioitu lupamääräyksessä 17. Määräyksessä on määrätty selkeytysaltaasta johdettavien vesien laadun tarkkailuveloitteesta.

Vastaus annettuihin lausuntoihin

Terveystensuojeluviranomainen, Kaupunkiympäristön palvelualue, Ympäristöterveys

Melu- ja pölyhaittoja koskeva lausunto on huomioitu melua ja ilmapäästöjä koskevissa lupamääräyksissä 7. ja 8. Lupamääräyksessä 7. kielletään aiheuttamasta kohtuutonta meluhaittaa sekä veloitetaan seuraamaan melun ohjearvojen mahdollisia ylityksiä. Määräys velvoittaa lisäksi toiminnanharjoittajaa estämään melun kulkeutuminen kohteelle, mikäli toiminnasta aiheutuva melu ylittää melutason ohjearvot. Toiminnanharjoittajan on mittautettava lähimpien mahdollisesti häiriintyvien kohteiden melutasot hakemuksen mukaisessa uudessa ottamistilanteessa kertaluonteisesti toiminnasta aiheutuvan haitan todentamiseksi.

Lupamääräys 8. koskee pölynsidontaa ja pölyvien materiaalien käsittelyä. Määräys velvoittaa toiminnanharjoittajaa seuraamaan toiminnasta aiheutuvaa pölyhaittaa mahdollisesti häiriintyvillä kohteilla.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat vastuualue, ympäristönsuojeluyksikkö

Lausunnossa esitetään, että hakemuksen mukaisesti tehtävä melumittaus tulee ulottaa ympäröivien asutusten lisäksi myös Pehkusuon luonnonsuojelualueelle ja että toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää melutasosta säädettyjä ulkomelun ohjearvoja hakemuksen mukaisina toiminta-aikoina. Lisäksi lausunnossa edellytetään, että päätöksessä tulee antaa tarvittavat määräykset melunselvittämisestä ja meluntorjunnasta toiminnan aikana. Lausuntoon on vastattu lupamääräyksillä 5. ja 7.

Lupamääräyksessä 5. toiminta-aikoja on rajoitettu hakemuksessa esitetystä. Toiminta ei ole sallittua ympärivuorokautisena. Lupamääräyksessä 7. kielletään aiheuttamasta kohtuutonta meluhaittaa sekä veloitetaan seuraamaan melun ohjearvojen mahdollisia ylityksiä. Määräys veloitaa lisäksi toiminnanharjoittajaa estämään melun kulkeutuminen kohteelle, mikäli toiminnasta aiheutuva melu ylittää melutason ohjearvot. Toiminnanharjoittajan on mittaautettava lähimpien mahdollisesti häiriintyvien kohteiden päivä- ja yöaikaiset melutasot hakemuksen mukaisessa uudessa ottamistilanteessa kertaluonteisesti toiminnasta aiheutuvan haitan todentamiseksi. Häiriintyviin kohteisiin lukeutuu myös Pehkusuon luonnonsuojelualue.

Lausunnossa todetaan, että ”meluselvityksissä ja mittauksissa tulisi esittää alueen kaikkien toimijoiden aiheuttama yhteismelu sekä toimijoiden eri melulähteiden vaikutus suhteessa toisiinsa”. Lupapäätöksessä ei käsitellä yhteisesti alueen kaikkien toimijoiden melulähteitä tai niiden aiheuttamaa yhteismelupäästöä ja yhteismeluhaittaa. Lupapäätöksessä on katsottu, että luvan haltija ei ole velvollinen eikä oikeutettu selvittämään yksin alueen toimijoiden yhteismeluvaiikutusta. Oriveden kaupungin ympäristölautakunta tekee alueen toimijoiden melulähteiden aiheuttaman yhteismelun ja sen aiheuttamien melutasojen tarkkailusta mahdollisen erillisen päätöksen.

Alueelle muualta tuotavien maa-ainesten välivarastointia ja käyttöä koskevaan lausuntoon on vastattu lupamääräyksissä 3., 4., 25. ja 29. Lupamääräyksessä 3. yksilöidään maisemoitava alue, jolle ylijäämämaiden varastointi ja loppusijoittaminen on sallittua sekä loppusijoitettavan maa-aineksen vuotuinen kokonaismäärä. Lupamääräyksessä 4. määrätään vastaanotettavan maa-aineksen laadullisista vaatimuksista. Lupamääräys 25. käsittelee vastaanotettavan ylijäämämaan suunnitelmallisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Jälkihoito on määrätty tehtäväksi suunnitelmallisesti ympäristöministeriön julkaisun 2020:24 (Maa-ainesten ottaminen - Opas aineiden käytävään käyttöön) mukaisesti. Lupamääräyksessä 29. määrätään vastaanotettavien ylijäämämaiden määrän, laadun, alkuperän ja käytön tarkkailusta.

Lausuntoon vesien tarkkailusta on vastattu lupamääräyksissä 16. ja 17. Lupamääräyksessä 16. määrätään johtamaan pintavedet siten, ettei niitä kerry louhoksen pohjalle ja ettei niistä aiheudu haittaa ympäristölle. Lupamääräyksessä 17. on määrätty selkeytysaltaasta johdettavien vesien laadun tarkkailuvelvoitteesta.

Toimintaa koskevassa lausunnon osassa esitetään tarkoituksenmukaisena 30 metrin suojavyöhykettä naapuritilojen välille. Alueen naapuritilat ovat metsätalouskäytössä ja valtatie 9:lle on suunnittelualueelta lähimmilläänkin yli 35 metriä etäisyyttä. Suunnitellun kalliokiviaineksen ottamissuunnan ja aikaisempien lupakausien ottamistoiminnan kokemusperäisen tiedon perusteella hakemuksessa esitetyn 10 metrin suojaetäisyyden voidaan katsoa olevan riittävän turvallinen. Päätöksellä katsotaan lisäksi edistettävän yhteiskunnan kiviainestärpeen kannalta tarkoituksenmukaisen kalliokiviaineksen määrällistä saatavuutta.

Turvallisuuskohdista annettu lausunto on huomioitu lupamääräyksissä 9., 10., 11. ja 18. Kemikaalien varastointia koskevat määräykset 9.–11. työkonien huollon, säilyttämisen ja tankkaamisen sekä kemikaalien säilyttämisen velvoitteista estävät maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Poikkeuksellisia tilanteita ja turvallisuutta koskeva lupamääräys 18. velvoittaa varautumaan onnettomuustilanteisiin.

Lausunnossa esitetty työaikaisten jyrkkien luiskien turvallisuus on huomioitu lupamääräyksissä 19., 21. ja 22. Lupamääräykset 19. ja 21. koskevat jyrkkien louhintarintauksien suojaamista ja merkitsemistä sekä ylijäämämaamuodostelmien rakentamista. Lupamääräys 22. turvaa sen, että toiminta-alueelle ei päädy ulkopuolisia.

Mahdollisten päästöjen ilmoittamisesta valvontaviranomaiselle on määrätty lupamääräyksissä 7., 8., 17., 23. ja 29. Määräykset velvoittavat ilmoittamaan meluohjearvojen ja hiukkaspitoisuuksien raja-arvojen ylityksistä, alueelta johdettavien pintavesien laadusta, tavanomaisesta toiminnasta poikkeavista tapahtumista ja onnettomuuksista sekä yleisestä toiminnan tarkkailusta.

Lausunnon mukaan ottamissuunnitelmassa ei ole esitetty sellaista erityistä syytä, minkä mukaan lupa voitaisiin myöntää 20 vuodeksi. Lausuntoon on vastattu lupamääräyksessä 1. ja luvan voimassaoloa koskevassa päätöksen osassa, joissa yhteislupa on myönnetty kymmenen vuoden määräajaksi.

Alueen jälkihoitoa koskevaan lausuntoon on vastattu lupamääräyksissä 3., 4. ja 25. Lupamääräyksessä 25. alueen jälkihoito ja metsittäminen on veloitettu suorittamaan ympäristöministeriön julkaisun 2020:24 (Maa-ainesten ottaminen - Opas ainesten kestävään käyttöön) mukaisesti. Määräyksessä on yksilöity alueen jälkihoitotoimenpiteinä muun muassa alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin levitys sekä kasvillisuuden palauttaminen. Alue palautetaan metsätalouskäyttöön.

Jälkihoitoon käytettäviä puhtaita maita koskevaan lausuntoon on vastattu lupamääräyksissä 3., 4. ja 25. Määräyksissä 3. ja 25. sallitaan vain pilaantumattomien ja puhtaiden maa-ainesten vastaanotto ja loppusijoittaminen alueelle. Lupamääräyksessä 4. määrätään vastaanotettavan maa-aineksen laadullisista vaatimuksista ja toiminnanharjoittajan selvittämisvelvollisuudesta vastaanotettavan maa-aineksen soveltuvuudesta loppusijoitettavaksi.

Alueella havaittavien vieraslajien torjunnasta ja luiskien muotoilusta alueen turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän turvallisiksi on määrätty lupamääräyksessä 25.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräys 1. Otettavan maa-aineksen kokonaismäärä on rajattu kymmenen vuoden otto-määrää vastaavaksi. Lupa on myönnetty kymmenen vuoden määräajaksi. Vuosittain otettavan maa-aineksen määrä on hakemuksen mukainen.

Lupamääräys 2. Alueen rajojen ja ottosyvyyden merkintä on tarpeen valvontaa varten. Toiminnanharjoittaja on velvollinen olemaan tietoinen kallioainesten ottamisen tasosta ja lupamääräyksissä annetusta alimmasta ottotasosta. Ottotaso tulee olla luettavissa maastossa luotettavan menetelmän avulla.

Lupamääräys 3. Loppusijoitettavan maa-aineksen määrä on hakemuksen mukainen.

Lupamääräys 4. Lupamääräys maankaatopaikalle sallitusta sijoitettavasta maa-aineksestä. Puiden kannot ja ruoppausmassat ovat orgaanisia aineksia, jotka eivät sovellu maankaatopaikan rakenteisiin. Pilaantuneista maa-aineksista voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Lupamääräys 5. Määräyksellä vähennetään häiriintyvälle kohteille toiminnasta aiheutuvaa meluhaittaa. Erityisesti poraamisen ja räjäyttämisen toiminta-aikoja on rajoitettu, koska niiden aiheuttamaa melua ei pystytä vaimentamaan.

Lupamääräys 6. Ilmoitusvelvollisuus vastaavasta hoitajasta on annettu valvonnallisista ja turvallisuussyistä sekä onnettomuus- ja häiriötilanteiden ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 7. Määräyksellä vähennetään häiriintyvälle kohteille toiminnasta aiheutuvaa meluhaittaa. Luvan määräämät melutason arvot ovat melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) asetettuja ohjearvoja. Toiminnanaikaisilla melumittauksilla varmistetaan, että melutason ohjearvot eivät ylitä.

Lupamääräys 8. Määräyksellä pyritään ehkäisemään ympäristölle ja terveydelle haitallisia pölypäästöjä ja hajuhaittoja sekä rajoittamaan aiheutuvaa haittaa mahdollisimman vähäiseksi.

Lupamääräykset 9.–11. Määräyksillä varmistetaan, ettei maaperää, vesistöä tai pohjavettä pilata sekä ehkäistään ennakolta polttoaineiden, kemikaalien ja jätteiden käsittelyssä ja varastoinnissa tapahtuvia mahdollisia ympäristövahinkoja. Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia rakenteellisin ja käyttöteknisin toimenpitein, ettei polttoaineita, kemikaaleja tai jätteitä joudu maaperään.

Lupamääräykset 12.–13. Toiminnanharjoittajan on kaikessa toiminnassa huolehdittava siitä, ettei jätteestä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Määräys on annettu ohjaamaan jätteitä asialliseen käsittelyyn ja jätelain tavoitteiden toteuttamiseksi. Jätelain periaatteiden mukaisesti on pyrittävä siihen, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän ja syntyvistä jätteistä hyödynnetään ensisijaisesti niiden sisältämä aine ja toissijaisesti energia. Jätelain mukaisesti jätteen haltija on vastuussa siitä, että jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn.

Lupamääräys 14. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään. Ne on toimitettava käsiteltäväksi asianmukaisen luvan omaavaan laitokseen. Valvonta edellyttää kirjanpitoa kiinteistöllä syntyvistä vaarallisista jätteistä. Siirtoasiakirjan avulla seurataan vaarallisten jätteiden kulkua haltijalta asianmukaiseen hyödyntämis- tai käsittelypaikkaan.

Lupamääräys 15. Määräyksellä ehkäistään toiminnasta aiheutuvia haitallisia ympäristövaikutuksia lyhyellä ja pitkällä aikavälillä sekä ohjataan selvittämään kaivannaisjätteen hyödyntämismahdollisuuksia ja loppukäsittelytarpeita.

Maa-aineslain mukaisesti kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa on muutettava, jos kaivannaisjätteen määrä tai laatu taikka jätteen käsittelyn tai hyödyntämisen järjestelyt muuttuvat merkittävästi. Lupaviranomainen voi tällöin muuttaa maa-aineslain nojalla antamia lupamääräyksiä tai peruuttaa luvan maa-aineslain 16 §:n mukaisesti.

Lupamääräykset 16.–17. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toiminnan vaikutuksista vesien laatuun. Määräyksillä estetään toiminnasta aiheutuvien kiintoainesten kulkeutumista sade-, sulamis- ja kasteluvesien mukana ympäristön ojiin ja pintavesiin.

Lupamääräykset 18.–22. Määräykset on annettu valvonnallisista ja turvallisuussyistä sekä onnettomuus- ja häiriötilanteiden ehkäisemiseksi.

Onnettomuuksiin ja häiriötilanteisiin varautuminen sekä ilmoitus- ja toimintavelvoite on annettu siksi, että torjuntatoimenpiteet tehdään välittömästi ja tieto pelastus- ja valvontaviranomaisille tulee viivytyksettä torjunnan sekä jälkihoidon ja valvonnan toteutumiseksi. Välittömällä toimilla vahingon sattuessa minimoidaan aiheutuvia haittoja. Toiminnanharjoittajan on oltava tietoinen toimintansa ympäristöriskeistä ja keinoista hallita niitä.

Lupamääräys 23. Määräys on annettu ympäristöluvan valvonnan ja luvan mahdollisen muutostarpeen varalta. Mikäli toiminta muuttuu olennaisesti tai päättyy, toiminnanharjoittajaa koskevat toiminnan lopettamisen jälkeiset velvoitteet.

Lupamääräys 24. Määräyksellä varmistetaan, että toiminnan loputtua alueelle ei jää jätteitä, vierasaineita tai muuta tarpeetonta materiaalia.

Lupamääräys 25. Määräyksen tarkoituksena on ohjata toiminnanharjoittaja suunnittelemaan alueen jälkihoito ja maisemointi ennen toiminnan päättymistä. Toiminnanharjoittaja on velvollinen vähentämään ottamistoiminnan haitallisia vaikutuksia ympäristöön ja pohjaveteen, sopeuttamaan ottamisalue ympäröivään luontoon ja maisemaan sekä edistämään ottamisalueen jälki-käyttömahdollisuuksia ja turvallisuutta. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa suunnitelmaa.

Kiinteistön omistajalla/haltijalla on huolehtimisvelvollisuus haitallisten vieraslajien hävittämisestä.

Lupamääräys 26. Ottamisen päättyessä valvontaviranomainen tekee alueelle lopputarkastuksen, jossa arvioidaan, onko alueen jälkihoito tehty hyväksyttävällä tavalla.

Lupamääräykset 27.–29. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa vaikutuksista ympäristöön, otetun maa-aineksen määrästä ja laadusta, ottamisen etenemisestä, ottamistason laajuudesta ja kaivutason korkeudesta sekä alueelle vastaanotetuille maa-aineksen laadusta ja määrästä, mikä edellyttää suunnitelmallista tarkkailua ja raportointia. Määräyksissä on maa-aineslain mukainen maa-ainesten määriä koskeva ilmoitusvelvollisuus ja muut alueen kirjanpitoa ja raportointia koskevat määräykset, jotka ovat tarpeen toiminnan ja toiminnan vaikutusten tarkkailua sekä valvontaa varten. Myös toiminnanharjoittajan oma suunnitelmallinen tarkkailu edellyttää kirjanpitoa toiminnasta ja jätteistä.

Vakuuden asettaminen perustuu maa-aineslain 12 §:än, jonka mukaan lupaviranomainen voi määrätä, että ennen ainesten ottamista hakijan on annettava hyväksyttävä vakuus.

Sovelletut säännökset

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3, 4, 4 a, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 19, 20, 20 a, 21, 23, 23 a, 23 b §
 Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 4, 6, 7, 8, 9 §
 Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 8, 11, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 27, 29, 34, 39, 39 a, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47 a, 48, 49, 52, 53, 58, 62, 66, 70, 83, 85, 85 a, 86, 87, 89, 94, 112, 113, 114, 133, 134, 135, 140, 141, 142, 170, 172, 190, 191, 199, 201, 205 §
 Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2, 3, 4, 6, 11, 12, 13, 14, 15 §
 Jätelaki (646/2011) 2, 5, 6, 8, 12, 13, 15, 16, 17, 28, 29, 31, 72, 73, 74, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 141 §
 Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 4, 7, 8, 9, 10, 11, 40 §, liite 3
 Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 4, 6, 7, 8, 12, 13, 16 §
 Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)
 Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17, 18 §
 Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017) 4 §
 Valtioneuvoston päätös melutason ohjeistoista (993/1992) 2 §
 Hallintolaki (434/2003) 6 §

Oriveden kaupungin ympäristölautakunnan 24.9.2019 (88 §) hyväksymät maa-ainesten ottamissuunnitelman ja alueen ympäristölupahakemuksen tarkastamisesta ja toiminnan valvonnasta suoritettavat maksut

Oriveden kaupungin ympäristölautakunnan 24.9.2019 (87 §) hyväksymä Oriveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

Oriveden kaupungin hallintosääntö (hyväksytty 23.5.2022) 30 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusaika päättyy 9.11.2022. Valitusosoitus on lupapäätöksen liitteenä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä kuulutetaan Oriveden kaupungin internet-sivuilla ja ilmoitetaan Oriveden Sanomissa.

Päätös lähetetään seuraaville:

- Luvan hakija
- Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (sähköisesti)
- Pirkanmaan pelastuslaitos (sähköisesti)
- Tampereen kaupungin terveydensuojeluviranomainen (sähköisesti)
- Muistutuksen jättäneet

Ilmoitus päätöksestä lähetetään tiedoksi niille, joille lupahakemuksesta on erikseen annettu tieto.

Päätös merkitään ympäristönsuojelun tietojärjestelmään ja maa-aineslupatiedostoon.

Tämän luvan on Oriveden kaupungin ympäristölautakunta hyväksynyt kokouksessaan 27.9.2022 §:ssä 76.

Pöytäkirjanpitäjä

Soile Kontu

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta.

Valitusoikeus

Valitusoikeus on luvan hakijalla ja niillä, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, kunnan jäsenellä sekä rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, alueellisella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja vaikutusalueen muun kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella sekä muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusaika ja valituksen perille toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemän päivän kuluttua päätöksen julkaisemisesta. Päätöksen tiedoksiantopäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa vastauksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs, 65100 Vaasa
Postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
Puhelin:	Kirjaamo 029 56 42780
Faksi:	029 56 42760
Sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
Puhelinvaihte:	029 56 42611
Aukioloaika:	arkisin kello 8.00 - 16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.